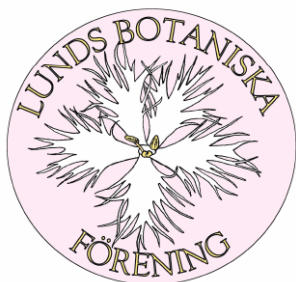

2013-01-08

Till
Länsstyrelsen i Skåne Län
Naturvårdsenheten
205 15 MALMÖ

Yttrande angående förslag till bildandet av Naturreservatet Södra Bjärekusten i Båstad kommun.

Naturskyddsenheten vid Länsstyrelsen i Skåne Län har utarbetat ett förslag till beslut och skötselplaner för ovan nämnda naturreservat daterat 2012-10-19. Länsstyrelsen har vid flera tillfällen under åren 2008 till 2011 begärt in yttrande angående bildandet av S. Bjäre Naturreservat. Sedan förra remissförfarandet har föreskrifterna delvis justerats och det har tillkommit uppgifter om nya, tidigare okända, fastigheter inom det föreslagna naturreservatet.

Naturreservatets inrättande och omfattning

Naturreservatet inrättades av Länsstyrelsen i Kristianstad län 1971-06-28 och beslut togs den 1976-12-08 att utvidga reservatet. I och med 2012-års förslag omfattar reservatet kustområdet från Lerviks hamn i söder till Torekov i norr inklusive Inre och Yttre Grytskär samt omgivande marina miljöer. Från Rammsjöstrand till Torekov gick förr en gammal "grönväg" som i folkmun kallas Strandridarvägen. Vägen finns med på 1861-års karta och utgör idag en vandringsled längs kusten..

Fråga: Varför ingår inte kusten norr om Vejbystrand samt Stora och Lilla Hults strand i reservatet? Här finns bland annat rikligt med den rödlistade arten källfräne.

Indelning och beskrivning av reservatet

Reservatet har indelats i 27 stycken skötselområden inklusive marina områden från Lervik i söder till Torekov i norr. Varje skötselområde är välbeskrivet avseende biotop(er), fauna och flora, bevarandestatus (mål) och rekommenderade åtgärder. Problemet är inte och har inte varit länsstyrelsens beskrivning av naturvärdena och skötselplanerna utan uppföljning av skötselplanerna, det vill säga den praktiska skötseln av området. Sålunda har, sedan inrättandet av kustreservatet 1971/1976, betydande arealer vuxit igen och enbuskmarker och buskskikt brett ut sig. Punktvisa röjningsinsatser har visserligen gjorts under årens lopp, men dessa har endast förhindrat igenväxning lokalt. Betesintensiteten har varierat med åren, men tyvärr oftast varit otillräcklig för att förhindra igenväxning. Om alla de hotade arterna, som

finns i området, skall kunna bevaras på lång sikt måste den praktiska skötseln av området avsevärt utökas. Prioriterade områden och åtgärder har sammanfattats nedan.

Skötselområde nr. 08 Ängelsbäck och Vadbäckens utlopp

Biotoper: strandäng och gräshed, som för närvarande är välbetade. Floran är artrik och här växer bland annat flera bestånd av kustruta och martorn. Längs Vadbäcken växer Alaskadunört och längs dess utlopp de rödlistade arterna strandbeta och källfräne. Fågellivet är rikt. Åtgärdsprogrammet är i stort bra, så när som på att vegetationen längs Vadbäcken norr om bron borde hävdas. Bäckens kantas av högvuxen vegetation, bland annat albuskage, rosendunört och brännässla, som bör röjas.

Förslag: Røjning av vegetationen längs Vadbäcken norr om spången.

Skötselområde nr. 10 Öllövsstrand

Inom detta skötselområde förekommer en rad biotoper allt från salta strandängar, strandmalar och klapper till gräsbevuxna hedar och kärr. Området utgör gammal utmark med artrik flora. Den fläckvis rika floran beror på att stråk av amfibolit finns i området. Ur vegetationssynpunkt är ett rikkärr respektive en betad fuktäng, belägna 200 m SO Vita Rör (Rk 23), de mest intressanta. biotoperna - av arter som noterats kan nämnas darrgräs, slankstarr, ängsnycklar, vitmåra, vildlin, tätört, kärrsälting, småvänderot och den rödlistade ängsstarr (NT),

Förslag: Området norr om vandringsleden sydost om Vita rör (kärr/fuktäng) borde röjas och efterröjas med avseende på sly och ene och därefter bör betetrycket ökas.

Skötselområde nr. 11 Vasaltheden

Hävdad hedliknande fäladsmark belägen på gammal utmark. Området har under 1900-talet utnyttjats av försvarsmakten som mål för skjutning av flygplan. Inom Vasaltheden förekommer en rad fornlämningar. Området är ur biotopsynpunkt mycket varierat med förekomst av strandvallar med gräsheds- och torrängsvegetation, kärr och fuktängar och i norra delen sandfält med varierande vegetationstäckning. Strandzonen utgörs av strandäng, sandstrand och i söder klapper. I den östra delen finns två småvatten och dessutom finns någon enstaka liten kustnära göl. Floran inom Vasaltheden är mycket artrik och varierad. Det har rapporterats förekomst av en rad rödlistade arter exempelvis kustgentiana (EN), huvudtåg (EN), borstsäv (EN), källgräs (VU), loppstarr (VU), dvärglin (VU), klockgentiana (VU), granspira (NT), ängsstarr (NT)

Åtgärder: Länsstyrelsen skriver att området hävdas genom regelbundet bete av sådan intensitet att igenväxning hindras. Det är en sanning med modifiering, för intensiteten av betet varierar ganska mycket inom området! På vegetationskartan (sid. 65) har exempelvis enbuskmarker ((5130) markerats och dessa har till stor del vuxit igen och slyat igen under 2000-talet. En ordentlig røjning med efterföljande utökat bete av dessa buskmarker vore angeläget. Kompletterande slåtter av vass och røjning av vegetationen intill södra delen av Glimminge plantering är önskvärd.

Skötselområde nr. 15 Mäsinge, Möllhult

Strandområdet från p-platsen vid Mäsinge strand väster om vandringsleden mot Rammsjöstrand.

Fråga: Flytsvalting finns väl inte eller har inte funnits i detta område?

Åtgärder: Återkommande röjning av täta enbuskmarker (kartnr. 5130) väster om Myltebäcken. Betestrycket ökas.

Skötselområde nr. 16 Mäsinge

Gammal utmark som idag utgörs av betad lövskog som bitvis är sumpig. I skogens centrala delar finns öppna kärr. Biotop- och artrikt område med bland annat rödlistade arter som krypfloka (EN), flytsvalting (EN), granspira (NT), rödlånke (NT), loppstarr (NT) och ängsstarr (NT).

Åtgärder: Återkommande röjning av mycket täta enbuskmarker (kartnr. 5130) i områdets norra och västra delar. Trädvegetation runt kärr bör glesas och kärren i möjligaste mån hållas öppna. Om en livskraftig population av flytsvalting, som är ganska konkurrenssvag, skall kunna vidmakthållas måste de dominerande arterna i kärren, främst blåsstarr och knappsäv, kraftigt reduceras och öppna vattenytor skapas.

Skötselområde nr. 17 Möllhult och del av Mäsinge S :1 o. 2

Gammal utmark som idag utgörs av igenväxande enefälad och öppna, artrika fuktängar och kärr. Rödlistade arter som finns i området är flera bestånd av flytsvalting (EN) och krypfloka (EN).

Åtgärder: Återkommande kraftig röjning av de mycket täta enbuskmarkerna (kartnr. 5130), som omger kärren och gölarna. Kraftig gallring av buskskicket är önskvärt liksom att betestrycket ökas.

Om en livskraftig population av flytsvalting, som är ganska konkurrenssvag, skall kunna vidmakthållas måste de dominerande arterna i kärren, främst blåsstarr och knappsäv, kraftigt reduceras och öppna vattenytor skapas.

Skötselområde nr. 22 Slättaröd och Skötselområde nr. 23 Brödarp

Gammal utmark som idag är betesmark med inslag av fuktäng och kärr samt främst i område 22 kustnära gölar. I båda områdena finns betydande arealer av täta enbuskmarker samt perenn vegetation på sten- och strandvallar. Det har rapporterats nio rödlistade arter, bland annat småfrossört, i område 22 och fem arter bland annat småfrossört i område 23.

Åtgärder: Det är viktigt att betona att återkommande kraftig röjning av de mycket täta enbuskmarkerna (kartnr. 5130) verkställs, liksom kraftig gallring och röjning av buskskikt samt perenn vegetation. Röjning och betning bör särskilt beaktas på lokaler med småfrossört.

Skötselområde nr. 24 Faritslöv

Gammal utmark som idag är betesmark med en större fornlämning, Dagshög. Området är biotopmässigt omväxlande och mycket artrikt med många rödlistade arter bland annat småfrossört. Nedanför Dagshög finns ett gammalt numera vattenfyllt stenbrott och intill Skaudd flera gölar. Framför allt i nordvästra delen förekommer

förutom torrängar en sluttningsszon med berg i dagen och täta bestånd av enbuskar och ett risdominerat fältskikt.

Åtgärder: Det är viktigt att betona att återkommande kraftig röjning av de mycket täta enbuskmarkerna (kartnr. 5130) verkställs, liksom kraftig gallring och röjning av buskskikt samt perenn vegetation. Röjning och betning bör särskilt beaktas på lokaler med småfrossört.

Skötselområde nr. 25 Påarp

Området består till stor del av steniga täta enbuskmarker, betade gräs- och rishedar, kärr, fukthedar och öppna gölar. Utmed stranden finns strandängar men framför allt klapperstensfält. Området hyser en lång rad rödlistade arter bland annat småfrossört.

Åtgärder: Det är viktigt att betona att återkommande kraftig röjning av de mycket täta enbuskmarkerna (kartnr. 5130) verkställs, liksom kraftig gallring och röjning av buskskikt. Röjning och regelbundet bete bör särskilt beaktas på lokaler med småfrossört och runt de talrika smågölar.

Skötselområde nr. 26 Torekov

Stenig betad fäladsmark som bitvis avbryts av klapperstensfält och berghällar. Framför allt i områdets södra del finns närmast havet strandängsvegetation. Dessutom finns några kustnära gölar. Rödlistade arter som rapporterats är vittåtel (VU), paddfot (NT), strandbeta (NT) och hjärtstilla (NT).

Åtgärder: Röjning av buskvegetation runt kärr och gölar. Hög betesintensitet skall eftersträvas.

Sammanfattning

Södra. Bjäre Naturreservat är ur naturvårdssynpunkt av riksintresse. Området är av stor naturvetenskaplig betydelse genom att det hyser en unik flora och fauna och goda livsmiljöer för utrotningshotade växter och djur.

Reservatet har indelats i 27 olika skötselområden inklusive marina områden från Lervik i söder till Torekov i norr.

Fråga: Varför ingår inte kusten norr om Vejbystrand samt Stora och Lilla Hults strand i reservatet?

Varje skötselområde är välbeskrivet avseende biotop(er), fauna och flora, bevarandestatus (mål) och rekommenderade åtgärder. Problemet är inte och har inte varit länsstyrelsens beskrivning av naturvärdena och skötselplanerna utan bristande uppföljning av skötselplanerna, det vill säga den praktiska skötseln av området. Sålunda har, sedan inrättandet av kustreservatet 1971/1976, betydande arealer vuxit igen och enbuskmarker och buskskikt breddat ut sig. Punktvisa röjningsinsatser har visserligen gjorts under årens lopp, men dessa har endast förhindrat igenväxning lokalt. Betesintensiteten har varierat med åren, men tyvärr oftast varit otillräcklig för att förhindra igenväxning. Om alla de hotade arterna, som finns i området, skall kunna bevaras på lång sikt måste medel anslås och den praktiska skötseln av området avsevärt utökas.

Prioritering av skötselåtgärder för att bevara biotoper/lokaler med rödlistade arter

Åtgärd - intensifierad röjning med efterröjning

Områden: 8: längs Vadbäcken; 10: kärr/fuktäng SO Vita rör; 11: enbuskmarker; 15: enbuskmarker och nyponsnår; 16: täta enbuskmarker; trädvegetation runt kärr bör glesas, vegetationen i gölar med flytsvalting kraftigt reduceras; 17: täta enbuskmarker och kraftig gallring av buskskikt: gölar/kärr med flytsvalting måste dominerande arter, främst blåsstarr och knappsäv, kraftigt reduceras och öppna vattenytor skapas; 22 och 23: täta enbuskmarker; 24: täta enbuskmarker främst i NV delen; 25: mycket täta enbuskmarker liksom kraftig gallring och röjning av buskskikt; kärr/gölar med liten frossört; 26: buskvegetation runt kärr och gölar.

Åtgärd – områden med särskilt utökat bete

Område: 10: kärr/fuktäng SO Vita rör; 11: vissa delområden; 16 och 17: i kärr/gölar med flytsvalting; 22, 23, 24, 25 och 26: kärr med småfrossört; 26

Behjälplig vid utarbetande av detta remissvar har varit Mats Gustafsson.

Med vänlig hälsning

Åke Svensson
Ordförande Lunds Botaniska Förening

www.lundsbotaniska.se